

Walvissen in de woestijn

Egypte is meer dan de Nijl, piramiden en Toetanchamon. In het Westen De Westelijke Woestijn ligt niet op de toeristenroute, maar dit deel van de Sahara is ideaal om de platgetreden paden te verlaten. Waar je en passant de Oude Egyptenaren tegen komt, maar ook een heel bijzonder landschap. En typische woestijndieren als walvissen. TEKST & FOTOGRAFIE CORNO VAN DEN BERG

‘Op het kampvuur sissen twee kippetjes, terwijl langzaam de sterrenhemel zichtbaar wordt’

Het eerste zonlicht schijnt op het tentje en verdrijft gestaag de kou. Ik rek me uit en kijk slaapdronken om mee heen. Overal staan grote kalkstenen blokken, in de meest vreemde vormen. Er is geen mens te bekennen, behalve gids Mohammed die lachend een kop koffie brengt met de vraag: ‘wat vind je van mijn achtertuin?’ Die achtertuin is de Witte Woestijn, een onaards decor in de Sahara. Waar Moeder Natuur een soort beeldentuin heeft gemaakt.

De avond ervoor komt de jeep vast te zitten in het mulle zand. Het blijkt een mooie plek te zijn om het kamp op te

slaan. Met dekens wordt een windscherm gemaakt, op de grond komen kamelen kleden. Heel langzaam ontstaat een bijzondere dinerkamer, midden in de woestijn.

Sissende kippetjes

Op het kampvuur sissen twee kippetjes, terwijl langzaam de sterrenhemel zichtbaar wordt. De Melkweg openbaart zich. Sterker nog, ik zie de immense rijen met sterren voor het eerst echt duidelijk. Hier is totaal geen lichtvervuiling. Ik voel me klein.

Terwijl ik in het begin van de reis nog niet echt onder de indruk was. Vanuit de hoofdstad Caïro is het drie uur rijden door eindeloze vlaktes zand. Ik

dacht: “Wat kan hier nu boeiend zijn?” Het eerste doel is de Zwarte Woestijn, een woestijn in een woestijn. De namen zijn in het begin een beetje verwarrend. Westelijke Woestijn, Witte Woestijn en zelfs de Zwarte Woestijn, zijn het drie woestijnen?

Niet echt blijkt al snel, het zijn vooral nuttige benamingen van de topattracties. En ze zijn erg duidelijk: de zwarte door de zwarte lava die er op ligt. Vreemd is het wel. De zandduinen lijken op taarten die met een zwart sausje zijn overgoten. De witte woestijn valt op door zijn hoeveelheid witte kalk die hier pilaren heeft gevormd. En de Westelijke Woestijn is de algemene

De Witte Woestijn

De vreemde Zwarte Woestijn

Droomplekken

naam van deze immense zandbak in Egypte. Iets verderop ligt een kristalberg, waar de kwartskristallen in de zon je tegemoet glinsteren. Dit natuurlijk juweel laat overduidelijk zien dat het zand veel rijkdommen herbergt. Terwijl ik langzaam met mijn gedachten afdwaal, kijkt plotseling een woestijnvos om de hoek van de auto. Daar waar wij de weg volgen, volgt hij simpelweg zijn neus.

Je verwacht het niet, maar ook hier kom je de Oude Egyptenaren tegen. Al ruim drieduizend jaar geleden. Ze leefden dus niet alleen langs de Nijl, zoals vaak wordt gedacht. Net als de huidige toeristen reisden ze vaak van oase naar oase.

Ik kijk verbaasd naar de Gouden Mummies in de Bahariya-oase. Deze werden pas in 1999 ontdekt. Hier zijn meer dan 100 mummies gevonden in het graf van Djed-chonsoe-ioef-anch, een heerser uit de 26e dynastie (747 tot 332 v. Chr). Wel bijzonder is dat de

Vast in het zand

doden, ook de kinderen, onder deze harde omstandigheden een puntgaaf dodenmasker kregen. Waarschijnlijk waren de mummies geen farao's, maar hooggeplaatste edelen.

Geen foto's

De curator van het kleine museum kijkt me hoopvol aan. Hij ziet de fotocamera

om mijn nek. "Fotograferen is verboden," zegt hij. "Jammer hé, ze zijn zo mooi." Ik begrijp de hint pas enkele seconden later. Voor twee euro blijkt het mogelijk wel om dit 'moois' op de foto te zetten. Als het maar niet te lang duurt, gebaart hij. En geen flits.

Dit gebied kent talloze fascinerende verhalen. De meest opvallende is wel die van het verdwenen Perzische leger. In 525 v. Chr. verdween een leger van 50.000 man van de Perzische keizer Cambyses II in het niets nadat ze de woestijn in waren gelopen. Tot op de dag vandaag is er niets over hun lot bekend. Wetenschappers hebben al op talloze plekken gezocht en hebben zelfs in 2004 de hulp van toeristen ingeschakeld om sporen van dit immense leger te vinden. Maar ook ik ontdek ze niet. Wel zie ik andere dingen. Zo ligt de bodem van de Witte Woestijn bezaaid met fossielen. Van allerlei planten en dieren uit lang vervlogen tijden. Toen deze woestijn nog een immens binnenzee was. Waar zelfs walvissen rondzwommen. De botten liggen hier nog. Het toont aan dat een woestijn veel meer kan zijn dan een dode zandvlakte. Als je maar iets verder kijkt dan de eerste zandkorrel.

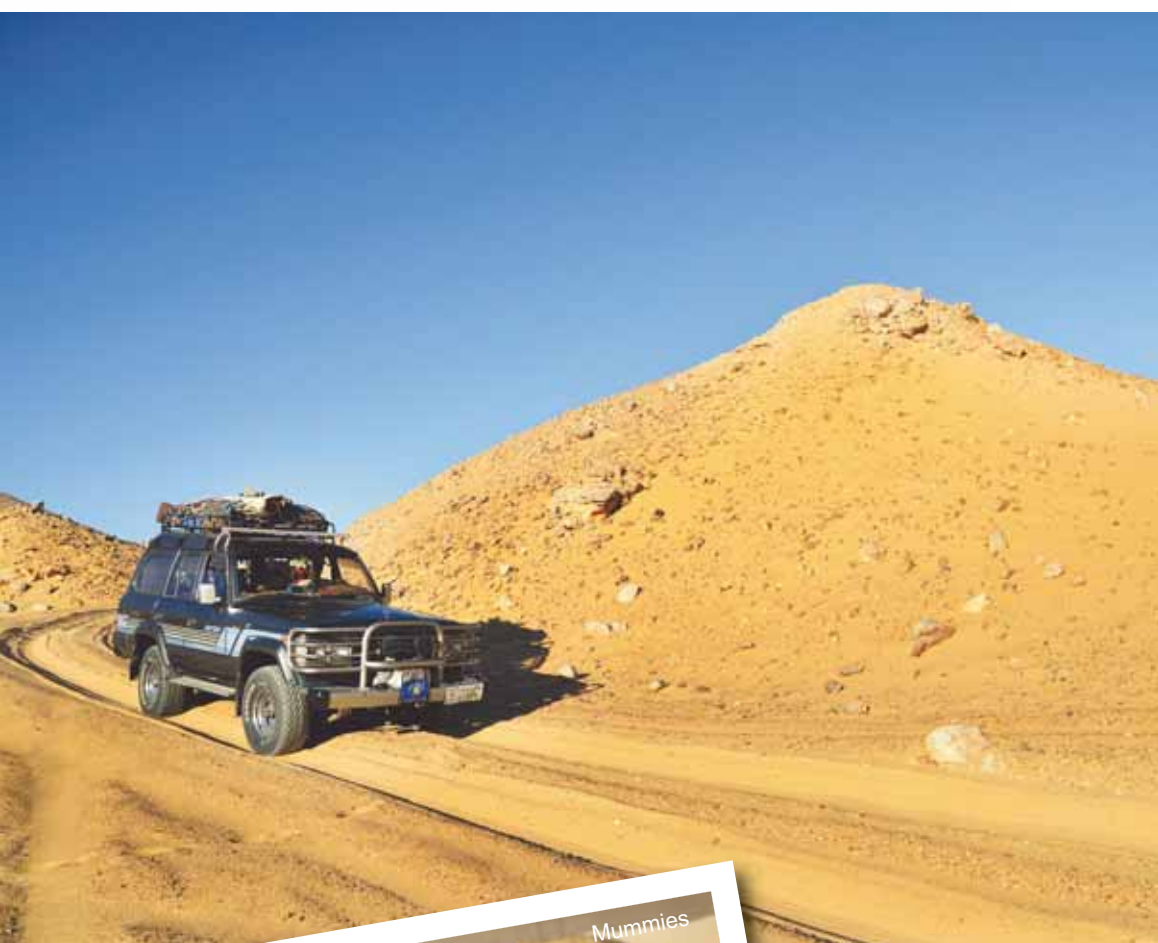
De weg naar de Bahria en Farafra-oases

Boven: De chauffeur in overleg met onze gids

Onder: Een karakteristieke berg van de Zwarte Woestijn

Achtergronden

In de Westelijke Woestijn zijn op talloze plaatsen oases, groene postzegels dankzij ondergronds water. Want, opvallend genoeg, er is in de woestijn geen gebrek aan water. Onder de grond zitten veel rotsen waar het (weinig) regenwater wordt opgevangen. Sommige zijn natuurlijk ontstaan, anderen zijn door de mens gemaakt. Die mensen die er nu leven zijn Bedoeïenen. Vroeger trokken ze vooral van A naar B, maar tegenwoordig wonen ze vooral in de diverse oases. Het water stelde de Oude Egyptenaren al in staat om hier te wonen. Iets waarover nog niet al te veel bekend is.

Gaan!

De meeste toeristen komen vanuit Caïro gereden. Bayariha ligt zo'n 380 ten zuidwesten van de hoofdstad en is via een goede, verharde weg te bereiken. Het is de beste uitvalsbasis voor de witte en zwarte woestijn. Van daaruit kun je naar Farafra en de andere oases. De meeste bezoekers blijven hier drie tot zeven dagen. De Fayoum-oase is ook het makkelijkst met de auto vanuit Caïro te bereiken. Voor de Siwa-oase is Marsa Matruh aan de Middellandse Zeekust de uitvalsbasis.

De winter is absoluut de beste tijd voor een bezoek. In november, december en januari geeft het kwik hier zo'n 30 graden aan en staat er geregeld een verkoelend windje. Wel kunnen dan af en toe zandstormen de kop op steken, wat je tot op elke huidplooi voelt. 's Avonds

kan het fris zijn, zo rond de 10 graden. Als je bijvoorbeeld kampeert, hou dan rekening met je kleding. In de zomer stijgt de temperatuur geregeld tot ver boven de 40 graden. En kan het windstil zijn. Dit is zeker geen goed moment om hier te gaan wandelen of wat dan ook.

De meeste bezoekers komen hier met een gids en een auto. Waarbij zo goed als alles al geregeld is. Wat heel handig is, waardoor je tijd genoeg hebt om vooral om je heen te kijken. Ter plekke kun je sowieso niet al te veel meer organiseren, daarnaast kost het zeeën van tijd. Let er zelf op dat je genoeg water binnen krijgt, want je lichaam verliest hier erg veel vocht. En zorg voor zonnebrand en een hoofddeksel tegen een zonnesteek.

Lees meer over de Westelijke Woestijn en andere bijzondere bestemmingen op www.droomplekken.nl

Kalkfossielen in de Witte Woestijn

Doen! top drie

Kampeert in de witte woestijn

Een van de meest populaire trips in dit gebied is een overnachting in de onwerkelijke wereld van de Witte Woestijn. De tours zijn vaak zo gepland dat je eerst de woestijn met zijn vreemde vormen verkend, waarna het kamp wordt opgevoerd. De auto wordt zo geparkeerd dat er gemakkelijk een tentdoek kan worden gespannen tegen de wind. Je kunt onder de sterrenhemel slapen, maar ook in tentje. Voor slaapzakken, matjes en een kussen wordt gezorgd. Net als het eten en drinken. En een stralend zonnetje. Zowel vanuit Bahiraya als Farafra kun je af reizen naar de Witte Woestijn, dat verreweg de mooiste plek is om dit te beleven.

Dompel jezelf onder in een heetwaterbron

Na een dag stof happen is het heerlijk in het hete (en verkwikkende) water van een heetwaterbron te stappen. Zeker ook omdat het hier 's avonds fris kan worden. Het mineraalrijke water wordt vanuit de diepte (tot wel 600 meter) omhoog gepompt en is klaar voor gebruik. De temperaturen lopen uiteen van 35 tot zo'n 50 graden. Het biedt een welverdiende rust naar een avontuurlijk (en stoffig) dagje in de woestijn.

Leer alles over geologie

Als je alles wilt weten over de geologie van het gebied, check dan vooraf of je gids dit alles goed kan uitleggen. Want hier zijn nogal wat bijzondere natuurfenomenen te zien. Waarom bijvoorbeeld de zwarte woestijn zwart is en de 'witte' wit. En de erosie van met name de witte pilaars. En hoe de kristallen hier zijn ontstaan. En hoe de duinen wandelen. Enzovoort, enzovoort.